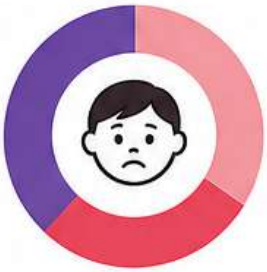
WĘGRY – CHARAKTERYSTYKA KRAJU

KONTEKST WCZESNEJ EDUKACJI I PROFILAKTYKI

Badanie MindPlay na Węgrzech koncentrowało się na dzieciach w **klasach 0–3** (w przybliżeniu w wieku **6–9 lat**). Nauczyciele są pierwszymi specjalistami, którzy zauważają trudności emocjonalne, behawioralne, związane z uwagą i społeczne. Wczesna profilaktyka opiera się głównie na obserwacji i doświadczeniu nauczycieli, podczas gdy szkoły wciąż nie dysponują ustrukturyzowanymi, nieklinicznymi narzędziami do wczesnego rozpoznawania i interwencji.

Ograniczony dostęp do specjalistów, rosnące obciążenie pracą nauczycieli oraz brak standaryzowanych procedur wczesnego przesiewu pozostają kluczowymi wyzwaniami.

Zgodnie z badaniem,

66%

nauczycieli codziennie spotyka się z trudnościami w zakresie zdrowia psychicznego lub zachowania,

30%

obserwuje je raz w tygodniu.

Najczęściej obserwowane trudności:
problemy z uwagą i koncentracją, konflikty rówieśnicze, nadpobudliwość, impulsywność, lęk, wycofanie emocjonalne, zachowania agresywne, niska tolerancja frustracji, dolegliwości psychosomatyczne oraz trudności w samoregulacji.

W BADANIU WZIĘŁO UDZIAŁ 106 RESPONDENTÓW

50	17	16	23
Nauczyciele	Dyrektorzy szkół	Psycholodzy szkolni, doradcy i specjaliści rozwoju	Rodzice

WCZESNE ROZPOZNAWANIE

Szkoły identyfikują niepokojące sygnały głównie poprzez:

- ciągłą obserwację w klasie
- zmiany w zachowaniu
- rozmowy między nauczycielami i specjalistami
- współpracę z rodzicami

Jednak brakuje:

- standaryzowanych procedur wczesnego przesiewu
- praktycznych narzędzi diagnostycznych
- ustrukturyzowanych ścieżek kierowania
- wystarczającej liczby specjalistów

WYZWANIA SYSTEMOWE

- niedobór psychologów i innych specjalistów
- duże liczebności klas
- rosnące obciążenie pracą i stres nauczycieli
- niewystarczające praktyczne szkolenia i zasoby
- niespójna współpraca z rodzicami
- rosnący wpływ nadmiernego korzystania z ekranów i cyfrowej stymulacji

CZEGO POTRZEBUJĄ SZKOŁY

- praktycznych, gotowych do użycia narzędzi do pracy w klasie
- opartych na zabawie metod wczesnego rozpoznawania
- działań rozwijających świadomość emocjonalną i samoregulację
- gier integracyjnych wspierających współpracę
- szkoleń dla nauczycieli z deeskalacji i komunikacji z rodzicami
- materiałów dla rodzin wspierających współpracę dom–szkoła

ZNACZENIE NARZĘDZI MINDPLAY

- niekliniczne gry diagnostyczne
- angażujące aktywności edukacyjne oparte na zabawie
- praktyczne wskazówki i materiały dla nauczycieli
- narzędzia odpowiednie do codziennego użytku w klasie
- zasoby wzmacniające współpracę między nauczycielami, specjalistami i rodzinami

Węgierscy interesariusze zdecydowanie popierają rozwój praktycznych, opartych na zabawie i łatwych w użyciu narzędzi, które pomogą wcześnie identyfikować potrzeby dzieci, wspierać ich dobrostan emocjonalny oraz promować współpracę między szkołami i rodzinami.

Dofinansowane przez Unię Europejską

Dofinansowane przez Unię Europejską. Poglądy i opinie wyrażone są wyłącznie poglądami autora(ów) i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy Unii Europejskiej lub Fundacji na rzecz Rozwoju Systemu Edukacji (FRSE). Ani Unia Europejska, ani FRSE nie ponoszą za nie odpowiedzialności.

Węgry – charakterystyka kraju

Kontekst wczesnej edukacji i profilaktyki

Węgierskie badanie MindPlay koncentrowało się na dzieciach w wieku około 6–9 lat. Na tym etapie edukacji nauczyciele spędzają z dziećmi większą część dnia szkolnego i dlatego są pierwszymi specjalistami, którzy zauważają trudności emocjonalne, behawioralne, związane z uwagą oraz funkcjonowaniem społecznym. Wczesna profilaktyka opiera się przede wszystkim na ciągłej obserwacji i doświadczeniu nauczycieli, podczas gdy szkołom nadal brakuje uporządkowanych, nieklinicznych narzędzi do wczesnego rozpoznawania i interwencji. Chociaż w wielu szkołach funkcjonuje współpraca multidyscyplinarna, uczestnicy konsekwentnie wskazywali na ograniczony dostęp do specjalistów, rosnące obciążenie nauczycieli pracą oraz brak standaryzowanych procedur wczesnego przesiewu.

W internetowym badaniu kwestionariuszowym wzięło udział 106 respondentów: nauczyciele (50); dyrektorzy szkół (17); psycholodzy szkolni, doradcy i specjaliści ds. rozwoju (16); oraz rodzice (23).

Wyniki pokazują, że wyzwania związane ze zdrowiem psychicznym dzieci stały się stałym elementem codziennego życia szkolnego. Według badania 66% nauczycieli spotyka się z trudnościami dotyczącymi zdrowia psychicznego lub zachowania codziennie, podczas gdy 30% obserwuje je co tydzień. Do najczęściej zgłaszanych problemów należą trudności z uwagą i koncentracją, konflikty z rówieśnikami, nadpobudliwość, zachowania impulsywne, lęk, wycofanie emocjonalne, agresja oraz dolegliwości psychosomatyczne.

Nauczyciele, dyrektorzy szkół, specjaliści i rodzice konsekwentnie wskazywali kilka barier systemowych wpływających na wczesną profilaktykę. Szkoły opierają się głównie na obserwacji pedagogicznej, a nie na uporządkowanych narzędziach oceny, wsparcie specjalistyczne jest często niewystarczające, a nauczyciele zgłaszali rosnące obciążenie emocjonalne i zawodowe. Współpracę z rodzicami uznano za niezbędną, ale czasami trudną, szczególnie podczas rozmów o trudnościach emocjonalnych lub behawioralnych dzieci. Uczestnicy zwrócili również uwagę na rosnący wpływ nadmiernego korzystania z ekranów,

obniżony poziom samoregulacji emocjonalnej oraz pogarszające się umiejętności społeczne małych dzieci.

We wszystkich grupach interesariuszy panowała silna zgoda co do tego, że szkoły potrzebują praktycznych, opartych na zabawie i łatwych w użyciu narzędzi wspierających wczesne rozpoznawanie trudności, rozwój świadomości emocjonalnej, obserwację zachowania oraz współpracę między nauczycielami, specjalistami i rodzinami. Respondenci podkreślali, że MindPlay powinien zapewniać niekliniczne gry diagnostyczne (gry o charakterze pedagogicznym wspierające identyfikację potrzeb w zakresie wsparcia edukacyjnego), aktywności gotowe do wykorzystania w klasie, wskazówki dla nauczycieli oraz zasoby przeznaczone dla rodzin, które można zintegrować z codzienną praktyką edukacyjną.